

‘Ik vroeg een teken aan het universum. Toen verscheen de kora in een droom’

SINGER-SONGWRITER LUBIANA OVER DE ZOEKTOCHT
NAAR ZICHZELF

Het loont de moeite om eens over de taalgrens te kijken. Daar schuilt jong muzikaal talent zoals Lubiana (26), een Belgisch-Kameroense singer-songwriter met een bedwelmende soulstem. In Wallonië raakte ze bekend in 2012 toen ze deelnam aan ‘The Voice Belgique’ en ook de rest van de wereld is fan. Ze verzorgde het Brusselse voorprogramma van de Senegalese grootmeester Youssou N’Dour en zat al in de studio met de producer van Frank Ocean en Kanye West. In april bracht Lubiana een nieuwe EP uit. Daarin is de hoofdrol weggelegd voor de kora, het West-Afrikaanse instrument dat haar leven veranderde.

Net als iedereen brengt Lubiana haar dagen tegenwoordig thuis door. Op mijn Zoom-scherm verschijnt een gewone jonge vrouw. Maar wel een die weet wat ze wil en al heel wat bereikt heeft. Dat was niet altijd het geval. Haar muzikale zoektocht bracht veel twijfels en onzekerheden mee. Pas zo’n vijf jaar geleden viel alles op zijn plaats toen de kora in haar leven kwam. Sindsdien is haar muziek een mix van pop, jazz, soul en Afrikaanse invloeden, die ze verenigt tot een organisch geheel. Zelf omschrijft ze haar nummers als een reis. ‘Ik neem de luisteraars mee op een tocht doorheen verschillende klanken, ritmes en culturen. Het is ook een reis naar binnen, want mijn nummers zijn vaak heel introspectief.’

Muzikale wieg

Terug naar het begin. Lubiana groeit op in een muzikaal nest in Brussel. Aangemoedigd door haar moeder (violiste) leert ze vanaf haar achtste gitaar, piano en saxofoon spelen. Ook de podiumkunsten trekken haar. ‘Mijn passie voor muziek begon vanuit een verlangen naar aandacht en affectie. Ik hield ervan om in de

schijnwerpers te staan, thuis of op schooloptredens. Dat gaf me het gevoel dat mensen speciaal naar mij kwamen kijken en voor mij klaptten. Mijn ouders trots zien glunderen, daar deed ik het voor.’

Op haar zestiende begint de muziek zelf een belangrijkere rol te spelen. Dan ontdekt ze de jazz. ‘Dankzij de jazz voelde ik voor het eerst een diepe verbinding met muziek. Vooral Nina Simone en Sarah Vaughan waren grote inspiratiebronnen, twee vrouwen die anders waren dan degenen die ik op televisie zag en met wie ik me kon identificeren. Er gebeurde iets heel krachtigs wanneer ik naar hun nummers luisterde of zelf aan de slag ging. Sommige mensen gaan *skydiven* om zo’n intense ervaring te beleven, voor mij gebeurde het via muziek. Op dat moment wist ik dat ik zangeres zou worden en dat muziek altijd een belangrijk deel van mijn leven zou uitmaken. Ik kon me geen andere manier van leven voorstellen. Muziek was mijn bestaansreden.’

Met het ouder worden verandert de functie van muziek opnieuw. Lubiana wil de kracht van muziek

©Nicolas Wagner

niet voor zichzelf houden, maar delen met anderen. Met haar nummers wil ze een hand reiken naar de wereld. Alleen is het haar nog niet duidelijk wat ze precies te bieden heeft. ‘Ik begon een innerlijke reis op zoek naar mijn ware zelf, mijn wortels om te zien wat mijn boodschap was als muzikant. Waarom ben ik op deze planeet? Welke waarde kan ik toevoegen?’

Geschenk uit de hemel

In die persoonlijke en muzikale zoektocht is de ontmoeting met de kora een sleutelmoment. ‘Ik heb de kora nog maar vijf jaar geleden ontdekt, op mijn tweeëntwintigste. Op dat moment voelde ik me verloren. Mijn studies aan het conservatorium gingen niet vanzelf. Ik moest mijn eerste jaar overdoen en worstelde met veel vragen: Waarom maak ik muziek? Waarom heb ik het recht om hier te zitten? In die crisisperiode vroeg ik het universum om een teken. Toen verscheen de kora in een droom. Ik kende het instrument nog niet en dacht dat het een soort harp was.

Lubiana Kepaou

- Geboren op 12 december 1993, Belgische moeder en Kameroense vader
- Speelt als tiener in twee bandjes
- 2012: Deelname aan 'The Voice Belgique'
- 2012: Studeert jazz-zang aan het Lemmensinstituut in Leuven
- 2015: Ontdekt de kora
- 2012-2018: Brengt enkele singles uit
- April 2020: Nieuwe EP 'Lubiana'

Een maand later was ik met mijn moeder in Majorca. Daar zag en hoorde ik voor het eerst het instrument

van mijn dromen.'

'De kora veranderde alles: mijn leven, mijn identiteit, de manier waarop ik naar de wereld kijk en natuurlijk ook mijn muziek. Het instrument liet me zien dat ik niet op het juiste pad zat en bracht me weer in verbinding met mezelf. Het was ook een teken dat ik niet bang moest zijn om nieuwe dingen te doen. Ik ben een van de enige vrouwen ter de wereld die kora speelt. Het is namelijk een instrument dat al eeuwenlang van vader op zoon wordt doorgegeven bij de *griots*, de mannelijke verhalenvertellers uit West-Afrika. Bovendien meng ik de traditionele klanken van de kora met jazz en Europese invloeden. Ik doe dus iets dat nog nooit echt is gedaan.'

De kora brengt Lubiana ook in contact met haar Afrikaanse roots. 'Tot mijn tiende ging ik ieder jaar naar mijn familie in Kameroen, maar ik bleef er in een bubbel hangen. Ik had enkel vage herinneringen en wist in feite niets over het land. Dankzij de kora begon ik me te verdiepen in mijn herkomst.'

Met haar muziek wil ze een hulde brengen aan haar voorouders en aan de Afrikaanse cultuur. 'Het leven heeft me dit teken gegeven om een reden. Nu is het mijn beurt om ernaar te luisteren en iets terug te geven. Ik denk dat je het leven pas ten volle beleeft als je begint te

geven. Dat is het grote verschil tussen Afrika en Europa. In Afrika wil men delen en samenzijn met de familie, terwijl in Europa alles draait om tijd en individuen. Ik ben ervan overtuigd dat de samenleving zou evolueren als we meer beginnen te delen en met elkaar in dialoog treden. Als Belgisch-Kameroense zangeres probeer ik daaraan bij te dragen door in mijn muziek verschillende culturen en continenten te verbinden.'

Nieuwe EP, nieuw begin

In april kwam Lubiana's eerste EP uit bij 'Label Six et Sept' van Pascal Nègre, ex-directeur van Universal Music France. Deze EP, waarin de kora voor het eerst een centrale rol speelt, moet als een schone lei dienen voor haar carrière. 'Om je eigen stem te vinden moet je experimenteren. Daarom heb ik in het verleden stapels nummers geschreven, waarvan ik enkele singles en een EP ('*Silly Girl*', *nvdr.*) heb uitgebracht. Maar mijn carrière voor het grote publiek begon vorig jaar toen ik een contract tekende bij mijn Franse platenlabel. Samen hebben we besloten om mijn muzikale verleden offline te halen en een frisse start te maken met de nieuwe EP. Dit is waar ik nu voor sta.'

De songteksten schrijft ze zelf en die zijn vaak heel persoonlijk. 'Ik vind authenticiteit enorm belangrijk. Ik geloof dat je je ware zelf moet tonen om verbinding te kunnen maken met je publiek. Ook de verhalen van anderen inspireren me het meest als ze zich openstellen en vertellen over wat ze echt hebben meegemaakt. Dat is het vertrekpunt voor mijn muziek. Ik duik diep in mezelf en spreek van daaruit.'

Centrale thema's zijn zelfliefde en veerkracht. 'Heel lang heb ik heb mezelf op de tweede plaats gezet en dacht ik dat de liefde van anderen het belangrijkste was. Totdat ik me realiseerde dat ik mijn hele leven met mezelf zal leven en dus beter van mezelf kan beginnen houden. Dat betekent niet dat ik er al ben. Nog steeds ben ik gevoelig voor kritiek en krijg ik graag aandacht. Maar zelfliefde is een levenslang proces.' Het schrijven van nummers als *Self Love* of *Feeling Low* maakt daar deel van uit. 'In *Self love* herinner ik me eraan dat ik goed voor mezelf moet zorgen en de negatieve stemmetjes niet mag laten overheersen. Meer in het algemeen wil ik met het nummer de boodschap uitdragen dat zelfliefde aan de basis ligt van een betere wereld. Als we beter voor onszelf zorgen, zullen we vanzelf meer zorg dragen voor anderen.'

Toekomstmuziek

Lubiana stapt graag uit haar comfortzone. Dat bleek al op haar vierentwintigste toen ze in haar eentje vertrok naar Londen en L.A. 'Ik hou ervan om mezelf uit te dagen en nieuwe dingen te leren. Dat zijn de momenten waarop je groeit. Succes is voor mij dus niet het belangrijkste. Als je iets bereikt hebt, moet je juist op zoek gaan naar nieuwe doelen.'

Die toekomstdromen verzamelt ze op een *vision board* naast haar bed. 'Mijn grote wens is om ooit op te treden in de Hollywood Bowl. Ook zou ik graag een muziekschool bouwen in mijn dorp in Kameroen. Zo wil ik de kinderen er meer toegang geven tot muziek. Het is een manier om mijn land te helpen, mijn dank te betuigen en terug te geven wat de cultuur voor mij heeft betekent.'